

csak úgy védekezhetünk, ha a diáksportot bevisszük az iskola falai közé. S ez úgy látszik, nemsokára megvalósul.

Sok, igen sok értékes tapasztalata, reménye, óhaja nyilvánul az *Értesítő*kben a középiskolai tanárságnak. Vajha az elmélet szűrőjén át megtisztultan életrekelnének azok, amelyek életképesek!

Teveli Mihály.

KÜLFÖLDI LAPOKBÓL.

Nemzetközi közoktatásügyi kormányértekezlet.

A M. P. idei 150. lapján már jeleztük, hogy a nemzetközi oktatásügy érdekében ez év szeptember havában Hágában nemzetközi értekezletet fognak tartani. A *«Minerva»* nyomán immár közölhetjük azt is, hogy az amerikai Egyesült-Államok, Ausztria, Angolország, Franciaország, Németország és Németalföld kormányai hozzájárultak ehhez a konferenciához, amely elé a következő fontosabb javaslatokat terjesztették: A tanulók, hallgatók, tanítók és tanárok nemzetközi kicserélése. Nemzetközi diákegyesületek szervezése az egyetemeken. Könyvek, okmányok és tanulmányi eszközök kicserélésének könnyítése. Megállapítása azoknak az erkölcsi alapelveknek, amelyek valamennyi országban taníthatók. Módszerek, amelyekkel a hallgatók és tanárok az idegen nemzeteket jobban megismerhetik. Egy nemzetközi tanügyi múzeum alapítása. A középiskolai jogosítások és egyetemi képesítések egyenértéke stb. Mindezek a konferencia napirendjének első pontja alá tartoznak, mely így szól: oktatásügyi kérdések, amelyek valamennyi képviselt nemzetet érdekelnek. A napirend második pontja egy nemzetközi és állandó közoktatás- és nevelésügyi tanács szervezését foglalja magában. Az eddigi tervezetek szerint erre kettős feladat hárulna: a) nemzetközi közoktatásügyi kongresszusok szervezése két-háromévenként; b) közvetítés a különböző országok tanügyi hatóságai között a hivatalos kiadványok kicserélését és fordítását, úgyszintén az elért eredmények kölcsönös ismertetését illetőleg. A programnak kritikai méltatását akkorra tartjuk fenn magunknak, amikor eredetije rendelkezésünkre fog állni. *kf.*

Leányiskolai dolgozatok. *Bastoul* kisasszony, a Toulouse-i leánylycée tanítónője elítéli az ú. n. bizalmas dolgozatokat (devoirs-confidences), melyek a leánytanulóktól érzéseiknek, érzékenységüknek nyilvánítását akarják. Azért, mert 1. indiszkrét; 2. mivel a lányok érzékenysége még kevésbé fejlett; 3. mert ha fejlett is, nem arra való, hogy azt mutogassák. Az én őszinte és pontos kifejezése szel-

lemi érettséget kíván. Végre helytelenek az ilyen feladatok azért, mert a magáról való beszélés szellemi közönségességről tesz tanulságot. Erkölcsi szempontból is veszélyes a fiatal lányokat hozzászoktatni intim benyomásaik analizálására és elbeszélésére. Hibáztatja tehát az ily című dolgozatokat: Írjátok le a szobátokat. Mi volt az első igazi bánata? Melyik lírikust szereti leginkább? stb. Erre felel *Lefeuve* asszony, tanítónő, aki szerint a tanulók szeretik az ilyen feladványokat s mivel oly nehezükre esik az írás és fogalmazás, miért ne gyakorolnók őket oly feladatokban, melyeket szívesen végeznek. Ha egy osztály figyelme lankadt, hivatkozunk csak személyes emlékre, mindjárt mindenki felelni akar. Ugyanilyen az érdeklődés, ha személyes benyomásaikat kell leírniok. Az igaz, hogy az érzések művészi leírása szellemi érettséget kíván, de nem lehetünk ennyire nagyigényűek a gyermekkel szemben. Az érzékenység hamar ébred a női lélekben. S hány szülő van, aki ezzel alig gondol. Sokat bizonyos fajtájú álszemérem tart vissza attól, hogy gyermeke bizalma révén bepillantást nyerjen ennek benső életébe. Megkeresik sokan a kenyeret, sőt lányuk egészségéről és jövőjéről is gondoskodnak, de tovább már nem mennek. Az irodalom tanárának nevelőnek is kell lennie. Az ilyfajta dolgozatok közben pedig alkalmat nyílik oly tanácsokat adnia, melyeket tanítványai otthon nem kapnak meg. Természetesen a bizalmasságot sem egyik, sem másik részről túlságba vinni nem szabad. A tanító nem foglalkozhatik minden gyermek érzelmi életének külön-külön való irányításával. Jók az ily dolgozatok azért is, mert a tanulónak mindig külső dolgokkal foglalkozó s szórakozott figyelmét belsejére irányítjuk. Ez pedig eszköz, mód arra, hogy egyszer-másszor komoly gondolkozásra, elmélkedésre vigyük őket. Bizonyos, hogy a nagy lelkek csendesek, hallgatagok, de nem is kívánunk mi sem tanítványainktól oly jellemű bizalmas közléseket, melyeket jobb, nemesebb elhallgatni. Nem kívánhatunk olyat, ami nem gyermeki bizalom. Azért inkább az iskola első szakában, a fiatalabbaknak adunk ilyen bizalmi dolgozatokat, melyekből azután jobban megismerjük őket. (*Revue Universitaire*, 1913. márc. 15.) K. E.

VEGYES.

Helyreigazítás. A M. P. 1913. májusi számában, a 265. lapon, felülről 19. sorban értelemzavaró sajtóhiba van. Helyesen így szól: „Az egyetemi *nyilvános* rendes tanárnak . . .”